

Més de cent estudiants de COU demostren un baix nivell cultural

Un país d'analfabets

¿Sabien vostès que Pau Casals va ser un tennista molt famós, que els germans Marx protagonitzaren *Casablanca* i que el dòlar és la moneda europea?

No cal fer una anàlisi rigorosa de l'evolució de les estructures socials, del pas de la societat tradicional a l'anomenada postindustrial, contemporània, per a afirmar que l'índex d'analfabetisme de la població ha disminuït. Actualment, gairebé tothom pot accedir mitjanament a la cultura. L'etapa d'aprenentatge ha augmentat en quantitat i qualitat al llarg de la història. La diversitat de coneixements ha anat incrementant-se progressivament. I, sobretot, el món cultural, abans monopoli d'elits intel·lectuals, i el món quotidià semblen haver trobat un punt de convivència.

Amb tot i això, els joves pre-universitaris d'aquesta societat moderna demostren tenir un nivell cultural molt baix pel que fa al seu entorn. La desinformació, la mediocritat de l'ensenyament, el desinterès respecte a qualsevol temàtica, l'apatia i el conformisme, entre altres característiques, són evidents. Sense pretendre demostrar científicament cap resposta a la qüestió que ens hem plantejat, analitzem els casos més curiosos, sorprenents, divertits i dramàtics, també, de les respostes al qüestionari de cultura general que EL TEMPS va presentar a cent onze estudiants de COU repartits entre tres instituts del país, coincidint amb l'inici d'aquest curs acadèmic. Anècdotes si més no representatives són les que ara prenen la paraula. Sens dubte, parlen soles i qualsevol afirmació seria estèril.

SONEN LES CAMPANES

A l'hora d'indicar el nom dels alcaldes de Barcelona, València i Palma respectivament, tothom creu tenir la situació dominada. En breus segons, però, el dubte i la incertesa fan acte de presència i les cadires comencen a moure's. "¿Com es diu aquell? Sí, home, sí, ¿Joan Maragall? sí, sí, em sona molt". D'altres, però,

no tenen gaire clar això de la Generalitat i l'Ajuntament, i afirmen tenir com a alcalde l'honorable Jordi Pujol. Quan toca omplir l'espai corresponent a València, alguna ment pensa "¡sí, sí té nom de taronja! ... Clementina (Ródenas)". Joan Lerma, sense saber-ho, és un bon candidat. I és que tot és qüestió de noms... Quan toca assenyalar la data de l'aprovació del respectiu Estatut d'autonomia, comença a rodar la ruleta. Malgrat viure en una societat fonamentada en les autonomies, alguns afirmen que "és una qüestió molt recent perquè aparegui als llibres de text i als programes acadèmics". El país, però, va bé...

LA POLÍTICA INTERNACIONAL SONA A XINÈS

En aquests temps que corren, sovint la ignorància queda justificada per la presència o no del tema en qüestió als mitjans de comunicació. Un professor afirmava que "allò que no surt a la televisió no existeix". Malgrat tot, les qüestions que es plantejaven tenien una alta dosi d'actualitat i una forta presència als mitjans. Tothom ha patit el tema de les repúbliques bàltiques, però la situació geogràfica de Lituània resulta ser, curiosament, "al sud de Suècia" per al més perdut, i "entre Polònia i Txecoslovàquia" per al que es desorienta fàcilment.

D'altra banda, el procés d'unificació d'Alemanya també ha tingut un llarg i fort tractament periodístic, però pocs saben quines van ser les quatre potències guanyadores de la segona guerra mundial, que han intervingut directament en aquest esdeveniment. La resposta sí que sortia als llibres de text, però algú va decidir fer guanyadors a Brasil i Itàlia, i fins i tot la RFA. Segurament, els mitjans de comunicació parlaven en xinès. Pel que fa a l'economia europea, surt reflectit l'imperialisme nord-americà (?) en convertir-se el dòlar en moneda euro-

pea, disputant-se la patent amb la lliura esterlina. Potser és que els mitjans de comunicació en parlen massa, o veiem massa pel·lícules, o senzillament, no ens plantejem la qüestió europea.

FAMOSOS DESCONEGUTS

Determinats personatges del món del cinema, de la pintura, del còmic, de la literatura, de la música o de la ciència han passat a ser històrics, a formar part d'una cultura obligatòria per la seva ge-

una experiència professional inoblidable amb Ingrid Bergman. Evidentment, totes elles són estrelles de Hollywood, però no va per aquí... Pel que fa al protagonista masculí, la disputa se situa en si "Hamfri Bogart, Franc Bogart o Fafy Board". Algú afirma, però, que l'exclusiva és per a uns actors ben famosos. ¿Com hem pogut dubtar-ho ni un sol instant? ¿Qui té algun problema o dubte respecte als protagonistes de la pel·lícula? Són ells, els únics i indiscutibles "hermanos Marx". Potser sí, qui sap...

Parlem ara de les professions que van

Catalans amb *El mecanoscrit del segon origen*. Bons intercanvis, ¿no?

GREUS CONFUSIONS I UN ENCERT

La nostra societat pateix malalties. Mentre els mitjans de comunicació disfruten del monopoli de la informació, del coneixement del món, el virus de la sida va cobrant-se sense clemència cada dia més víctimes. D'això, ningú no en dubta; tanmateix, el caos i el confusio-nisme són evidents a l'hora d'esbrinar el

nuïtat i transcendència en el seu àmbit d'acció. Els nostres pre-universitaris, però, no es posen d'acord en els noms, professions o exclusives d'aquests famosos i famoses. Així, mentre tothom ha viscut diverses aventures amb *Tintin*, ben pocs saben si el dibuixant és "Ergé, Hervé, Vergés, Hercle o Bargé". En tot cas, no van tan desencaminats com a l'hora d'anomenar els eternals actors que van protagonitzar *Casablanca*. En qüestió de breus segons, "Rita Hayworth, Lauren Bacall, Greta Garbo, Elizabeth Taylor, Grace Kelly i Katherine Hepburn" es disputen el paper femení, obtenen ràpidament una victòria cinematogràfica única i, sobretot, intercanvien

donar fama a determinades personalitats. Aquí, els descobriments són vertaderament curiosos i sorprenents. Sorolla va triomfar en l'escriptura i escultura, mentre Pau Casals va excel·lir en el camp del tennis, com a periodista i com a polític. Stephen Hawking no té gaire clar si destaca com a autor de novel·la científica o com a físic nuclear. I Fritz Lang no sap si la seva vertadera vocació és la filosofia, el cinema de suspens o la cançó. Finalment, Joan Fuster i Mercè Rodoreda es barallen per l'exclusiva de *Nosaltres els valencians*, Manuel de Pedrolo escriu per a tots nosaltres *Cien años de soledad* i Gabriel García Márquez es marca punts triomfant arreu dels Països

significat de les sigles de la sida. Potser la desgràcia no ens ve d'un virus desconegut, sinó d'un "Sistema Immunitari Deficient Adquirit", o d'una "Síndrome d'Insuficiència Adquirida" o, en el millor dels casos, d'una "Síndrome d'Immunodeficiència Adquirida"... ¡Sí que estem bons de salut!

Val a dir, però, que malgrat tot aquest ampli ventall d'atemptats culturals, cal felicitar els cen-tonze enquestats per haver encertat que la tiroïdes és una glàndula del cos. Endavant i ànim a tots ells, que al cap i a la fi tot és qüestió de sort.

Maite Ferrando